

Tilltalade 3 st

Parter och domslut

Elke Nesser

Parter

Tilltalad

ELKE Linn Nesser, 19631016-8247

Skomakargatan 32 Lgh 1301, 111 29 Stockholm

Offentlig försvarare

Advokat Johan Eriksson

Försvarsadvokaterna Stockholm HB

Box 12107, 102 23 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Anne-Charlotte Boo

Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottskammaren i Uppsala

Box 898, 751 08 Uppsala

Domslut

Åtal som Elke Nesser frikänns från

Grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69), 2014-06-16 00:00, Stockholms stad

Grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69), 2015-06-15 00:00, Stockholms stad

Grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69), 2016-06-15 00:00, Stockholms stad

Skattetillägg

Begäran om skattetillägg avslås.

Ersättning och återbetalning

Johan Eriksson får ersättning av staten med 125 224 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 98 154 kr arbete
- 2 025 kr tidsspillan
- 25 045 kr mervärdesskatt

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress

Rådhuset, Scheelegatan 7
Stockholm

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

08- 561 650 00

E-post

stockholms.tingsratt@dom.se

Webb

www.stockholmstingsratt.se

Johan Eriksson får ersättning av staten med 59 062 kr avseende uppdrag som privat försvarare, varav 47 250 kr avser arbete och 11 812 kr moms.

Håkan Nesser

Parter

Tilltalad

Sven HÅKAN Nesser, 19500221-6751
Rute Furilden 864, 624 58 Lärbro

Offentlig försvarare

Advokat Conny Cedermark
ASTRA ADVOKATER KB
Drottninggatan 98, 111 60 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Anne-Charlotte Boo
Ekobrottsmyndigheten
Ekobrottskammaren i Uppsala
Box 898, 751 08 Uppsala

Domslut

Åtal som Håkan Nesser frikänns från

Grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69), 2014-06-16 00:00, Stockholms stad

Grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69), 2015-06-15 00:00, Stockholms stad

Grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69), 2016-06-15 00:00, Stockholms stad

Skattetillägg

Begäran om skattetillägg avslås.

Ersättning och återbetalning

Conny Cedermark får ersättning av staten med 162 653 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 124 722 kr arbete
- 5 400 kr tidspillan
- 32 531 kr mervärdesskatt

Conny Cedermark får ersättning av staten med 114 375 kr avseende uppdrag som privat försvarare, varav 91 500 kr avser arbete och 22 875 kr moms.

Per-Olof Strömberg

Parter

Tilltalad

PER-OLOF Poa Strömberg, 19600108-2731
Gotlandsgatan 62 Lgh 1502, 116 65 Stockholm

Offentlig försvarare

Advokat Andreas Natt och Dag
Advokatfirman NORDIA KB
Box 70389, 107 24 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Anne-Charlotte Boo
Ekobrottsmyndigheten
Ekobrottskammaren i Uppsala
Box 898, 751 08 Uppsala

Domslut

Åtal som Per-Olof Strömberg frikänns från

Medhjälp till grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken, 2014-06-16 00:00, Stockholms stad

Medhjälp till grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken, 2015-06-15 00:00, Stockholms stad

Medhjälp till grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken, 2016-06-15 00:00, Stockholms stad

Medhjälp till grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken, 2014-06-16 00:00, Stockholms stad

Medhjälp till grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken, 2015-06-15 00:00, Stockholms stad

Medhjälp till grovt skattebrott, 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken, 2016-06-15 00:00, Stockholms stad

Ersättning och återbetalning

Andreas Natt och Dag får ersättning av staten med 194 254 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 152 028 kr arbete
- 3 375 kr tidspillan
- 38 851 kr mervärdesskatt

Andreas Natt och Dag får ersättning av staten med 13 125 kr avseende uppdrag som privat försvarare, varav 10 500 kr avser arbete och 2 625 kr moms.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Elke Nesser ska dömas för grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69).

Gärningsbeskrivning

1.1 GROVT SKATTEBROTT (Elke Nesser) (19FU38254)

Elke Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2013 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa utdelningsinkomst från bolaget Norton Holding Ltd med 4 369 406 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 1 958 513 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Det hände den 16 juni 2014 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Elke Nesser begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Per-Olof Strömberg ska dömas för medhjälp till grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

2.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per-Olof Strömberg) (19FU38254)

Elke Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2013 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa utdelningsinkomst från bolaget Norton Holding Ltd med 4 369 406 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 1 958 513 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art

Per-Olof Strömberg har i egenskap av rådgivare åt Elke Nesser upprättat aktuell inkomstdeklaration och/eller givit henne råd i samband med upprättande av deklarationen. Härigenom har Per-Olof Strömberg medverkat till att Elke Nesser uppsåtligen lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket och därigenom gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med ovannämnda belopp.

Det hände den 16 juni 2014 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Per-Olof Strömberg begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Elke Nesser ska dömas för grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69).

Gärningsbeskrivning

3.1 GROVT SKATTEBROTT (Elke Nesser) (19FU38254)

Elke Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2014 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 743 983 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 955 104 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Det hände den 15 juni 2015 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Elke Nesser begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 4

Åklagaren har begärt att Per-Olof Strömberg ska dömas för medhjälp till grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

4.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per-Olof Strömberg) (19FU38254)

Elke Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2014 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 743 983 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 955 104 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Per-Olof Strömberg har i egenskap av rådgivare åt Elke Nesser upprättat aktuell inkomstdeklaration och/eller givit henne råd i samband med upprättande av deklarationen. Härigenom har Per-Olof Strömberg medverkat till att Elke Nesser uppsåtligt lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket och därigenom gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med ovannämnda belopp.

Det hände den 15 juni 2015 på Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Per-Olof Strömberg begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 5

Åklagaren har begärt att Elke Nesser ska dömas för grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69).

Gärningsbeskrivning

5.1 GROVT SKATTEBROTT (Elke Nesser) (19FU38254)

Elke Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2015 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 226 658 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 672 017 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Det hände den 15 juni 2016 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Elke Nesser begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 6

Åklagaren har begärt att Per-Olof Strömberg ska dömas för medhjälp till grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

6.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per-Olof Strömberg) (19FU38254)

Elke Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2015 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 226 658 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 672 017 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Per-Olof Strömberg har i egenskap av rådgivare åt Elke Nesser upprättat aktuell inkomstdeklaration och/eller givit henne råd i samband med upprättande av deklarationen. Härigenom har Per-Olof Strömberg medverkat till att Elke Nesser uppsåtligen lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket och därigenom gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med ovannämnda belopp.

Det hände den 15 juni 2016 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Per-Olof Strömberg begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 7

Åklagaren har begärt att Håkan Nesser ska dömas för grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69).

Gärningsbeskrivning

7.1 GROVT SKATTEBROTT (Håkan Nesser) (19FU38254)

Håkan Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2013 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa utdelningsinkomst från bolaget Norton Holding Ltd med 4 369 406 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 2 025 558 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Det hände den 16 juni 2014 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Håkan Nesser begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 8

Åklagaren har begärt att Per-Olof Strömberg ska dömas för medhjälp till grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

8.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per-Olof Strömberg) (19FU38254)

Håkan Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2013 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa utdelningsinkomst från bolaget Norton Holding Ltd med 4 369 406 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 2 025 558 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Per-Olof Strömberg har i egenskap av rådgivare åt Håkan Nesser upprättat aktuell inkomstdeklaration och/eller givit honom råd i samband med upprättande av deklarationen. Härigenom har Per-Olof Strömberg medverkat till att Håkan Nesser uppsåtligen lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket och därigenom gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med ovannämnda belopp.

Det hände den 16 juni 2014 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Per-Olof Strömberg begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 9

Åklagaren har begärt att Håkan Nesser ska dömas för grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69).

Gärningsbeskrivning

9.1 GROVT SKATTEBROTT (Håkan Nesser) (19FU38254)

Håkan Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2014 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 743 983 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 1 012 858 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Det hände den 15 juni 2015 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Håkan Nesser begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 10

Åklagaren har begärt att Per-Olof Strömberg ska dömas för medhjälp till grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

10.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per-Olof Strömberg) (19FU38254)

Håkan Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2014 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 743 983 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 1 012 858 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art

Per-Olof Strömberg har i egenskap av rådgivare åt Håkan Nesser upprättat aktuell inkomstdeklaration och/eller givit honom råd i samband med upprättande av deklarationen. Härigenom har Per-Olof Strömberg medverkat till att Håkan Nesser uppsåtligt lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket och därigenom gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med ovannämnda belopp.

Det hände den 15 juni 2015 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Per-Olof Strömberg begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 11

Åklagaren har begärt att Håkan Nesser ska dömas för grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69).

Gärningsbeskrivning

11.1 GROVT SKATTEBROTT (Håkan Nesser) (19FU38254)

Håkan Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2015 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 226 658 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 708 367 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Det hände den 15 juni 2016 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Håkan Nesser begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 7, 2022-06-21, åtalspunkt 12

Åklagaren har begärt att Per-Olof Strömberg ska dömas för medhjälp till grovt skattebrott enligt 4 § skattebrottslagen (1971:69) samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

12.1 MEDHJÄLP TILL GROVT SKATTEBROTT (Per-Olof Strömberg) (19FU38254)

Håkan Nesser har i sin inkomstdeklaration för inkomståret 2015 lämnat oriktig uppgift till Skatteverket genom att underlåta att redovisa inkomst som uppkommit i samband med likvidationen av bolaget Norton Holding Ltd med 1 226 658 kr. Detta har gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med 708 367 kr.

Brottet är grovt då det rör sig om mycket betydande belopp och ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning samt varit av särskilt farlig art.

Per-Olof Strömberg har i egenskap av rådgivare åt Håkan Nesser upprättat aktuell inkomstdeklaration och/eller givit honom råd i samband med upprättande av deklarationen. Härigenom har Per-Olof Strömberg medverkat till att Håkan Nesser uppsåtligen lämnat oriktiga uppgifter till Skatteverket och därigenom gett upphov till fara för att skatt skulle undandras det allmänna med ovannämnda belopp.

Det hände den 15 juni 2016 i Stockholms stad eller på annan plats i landet.

Per-Olof Strömberg begick gärningen med uppsåt.

Övrigt

Åklagaren har yrkat att Elke Nesser påförs skattetillägg enligt följande: 40 % på underlaget 1 226 658 kr (inkomstskatt inkomståret 2015, åtalpunkt 5) enligt 49 kap. 4-5 §§, 11 §, 14 § och 51 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Åklagaren har yrkat att Håkan Nesser påförs skattetillägg enligt följande: 40 % på underlaget 1 226 658 kr (inkomstskatt inkomståret 2015, åtalpunkt 11) enligt 49 kap. 4-5 §§, 11 §, 14 § och 51 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

3. Skäl

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat enligt ovan.

DOMSKÄL

Bakgrund

Håkan Nesser är författare. Han flyttade med sin fru Elke Nesser utomlands 2006, först till USA och sedan till England för att skriva böcker. Från 2006 var de följaktligen endast begränsat skattskyldiga i Sverige. I Sverige hade makarna Nesser Swedbank som sin bank och skaffade i samband med utlandsflytten även konto i Swedbank Luxemburg. Inför flytten föreslog Nessers mångåriga rådgivare i ekonomiska och juridiska frågor, Per-Olof (Poa) Strömberg med redovisningsbyrå ATN, att de skulle starta bolag på Malta för insättning av löpande royaltyersättning från Bonniers förlagen AB rörande Håkan Nessers författarskap. Genom revisionsnätverket BDO Feinstein i Sverige och BDO Malta sattes en bolagsstruktur upp bestående av två bolag, dels Norton Holding Ltd (moderbolaget) och Norton Books Ltd (dotterbolaget). Royaltyersättningar skulle betalas till dotterbolaget och för att sedan utdelas till moderbolaget. Pengar överfördes sedan till makarnas Nesser genom lån från moderbolaget som varje årsskifte kvittades mot en utdelning. Elke Nesser åkte ned till Malta inför bolagsbildningen och träffade företrädare för BDO Malta. En bolagsbildning skedde sedan och makarna Nesser ägde bolagen med hälften var. Det var sedan Poa Strömberg som hade löpande kontakt med BDO Malta, som i sin tur administrerade bolagen. Av utredningen framgår att Håkan Nesser erhållit royaltyersättning för sitt författarskap från Bonnierförlagen AB och att och att ersättningen betalats till Norton Books Ltd under åren makarna bodde utomlands.

Makarna Nesser beslutade sig under 2012 för att flytta hem till Sverige varvid de sökte råd av Poa Strömberg. Han uppmanade dem att först starta ett nytt bolag i Sverige för att ta emot royaltyersättningarna och att avveckla bolagen på Malta. Poa Strömberg fick i uppdrag av Nessers att omgående ordna detta och åkte i september 2012 till Malta där han träffade representanter för BDO Malta och gav dem muntliga instruktioner att avveckla bolagen. Någon formell likvidation kom dock inte att beslutas förrän i februari 2014.

Makarna Nesser flyttade hem till Sverige den 1 januari 2013 och blev då obegränsat skattskyldiga i Sverige för alla inkomster de hade därefter. Av utredningen framgår att Poa Strömberg hjälpte makarna Nesser att upprätta deklARATIONER för inkomståren 2013–2015 och att de i dessa deklARATIONER inte redovisades inkomster från royaltyintäkter som makarna Nesser erhöLL i form av utdelning och ersättning under åren 2013–2015 från Norton Holding Ltd enligt åtalen i stämningSANSÖKAN. Makarna skrev under deklARATIONERNA. Genom att underlåta att redovisa inkomsterna i sina inkomstdeklARATIONER har Nessers gett upphov till fara för att skatt undandras det allmänna. Skattebrotten är att bedöma som grova med hänsyn till att det rör sig om betydande belopp och att förfarandet har pågått under flera år.

Genom den s.k. Paradisläckan, via ett journalistnätverk, fick Skatteverket information om makarna Nessers bolagsstruktur på Malta varvid en utredning inleddes 2019.

Skuldfrågan

De tilltalade har förnekat brott. De har därvid, vad avser deklARATIONEN för inkomståret 2013, gjort gällande att någon oriktig uppgift inte lämnats då makarna Nesser inte varit obegränsat skattskyldiga i Sverige för royaltyinkomster från deras bolag på Malta som utbetalats under 2012. De har i övrigt vitsordat de faktiska förhållandena. De vidare gjort gällande att de inte haft uppsåt till vad åklagaren har påstått.

De tilltalade har även gjort gällande ansvarsfrihet då de haft uppfattningen att skattskyldighet i Sverige inte varit för handen gällande aktuella intäkter som genererats i Maltabolagen, vilket är att bedöma som oegentlig rättsvillfarelse och utesluter normalt ansvar för uppsåtligt brott.

De tilltalade har hörts. Åklagaren har som muntlig bevisning åberopat vittnesförhör med Jonas Larsson, Johan Lundberg, Ulf Skarin, Ulf Marklund, Jessica Otterstål, Daniel Mattisson och Anders Skillius, som framgår av stämningSANSÖKAN jämte kompletterande bevisuppgifter. Åklagaren har vidare, med stöd av 35 kap 14 § 2 p. rättegångsbalken åberopat uppläsning av polisförhöret med Gustaf Persson.

Åklagaren har bevisbördan i brottmål, både för de objektiva och subjektiva rekvisiten i relevanta straffbestämmelser. Åklagaren svarar också för utredningen i målet och bär det processuella ansvaret för brister i densamma. Beviskravet i brottmål är strängt; för fällande

dom krävs att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till den gärning åklagaren har påstått (se NJA 1980 s. 725 m.fl. rättsfall). Uttrycket rimligt tvivel kan sägas innebära att det ska vara praktiskt sett uteslutet att händelseförloppet varit ett annat än åklagaren hävdar (se Gregow, SvJT 1996 s. 509 ff.). Det är de tilltalades uppgifter som ska läggas till grund för åtalsprövningen om de inte motbevisas av åklagaren eller kan lämnas utan avseende som helt osannolika.

Åklagaren har yrkat ansvar enbart för uppsåtliga brott, grovt skattebrott mot makarna Nesser och för medhjälp till dessa brott av Per-Olof Strömberg. Detta betyder att någon av de straffrättsliga uppsåtsformerna måste vara styrkta vid respektive gärning för respektive tilltalad och att enbart oaktsamhet, även grov sådan, inte kan leda till fällande dom. Vårdslösa skattebrott är preskriberade.

Frågan om beskattningstidpunkten för utdelningsinkomster 2013

De tilltalade har gjort gällande att beskattningstidpunkten för utdelningsinkomsten från deras Maltabolag gällande år 2013 enligt den s.k. kontantprincipen rätteligen ska vara 2012 då utdelningen skett det året och makarna då kunnat disponera och förfoga över utdelningen. Med hänsyn härtill har det inte förelegat någon skattskyldighet i Sverige och därför kan ansvar för skattebrott och medhjälp därtill inte ådömas avseende åtalspunkt 1–3.

Tingsrättens bedömning

Det kan konstateras att makarna Nesser inte överklagat Skatteverkets beslut om skatt och betalat skatt i enlighet med besluten.

Tingsrätten gör inte någon annan bedömning än Skatteverket gjort i sina beslut rörande makarna Nesser den 12 december 2019, nämligen att beskattningstidpunkten i detta fall, då det rör sig om lån som kvittas mot utdelning under 2013, ska vara tidpunkten för kvittningen, oavsett om medlen varit tillgängliga tidigare som lån. Först vid kvittningen har medlen definitivt tillfallit och kunnat disponerats av makarna Nesser. Den tilltalades invändning medför därför inte att åtalen i denna del ska ogillas.

Frågan om uppsåt m.m.

Skyldigheten för makarna Nesser att i inkomstdeklarationerna redovisa aktuella utdelningsinkomster och inkomster ska omfattas av deras uppsåt för att de ska kunna dömas för uppsåtligt brott; uppsåt ska föreligga dels rörande att oriktig uppgift lämnats, dels att så skett i skatteundrandragande syfte. På samma sätt måste Poa Strömbergs medverkan i Nessers brott innefatta att han med uppsåt medverkat till att Nessers uppsåtligen lämnat oriktiga uppgifter i sina deklarationer.

Det framgår av utredningen att makarna Nesser, då de var bosatta utanför Sverige under en period, valt att låta löpande royaltyinkomster som Håkan Nesser hade i sin författarverksamhet betalas till Norton Books Ltd på Malta varefter utdelning skedde till Norton Holding Ltd. Detta för att få förmånligare skatt på dessa inkomster än i USA, England och även i Sverige. Upplägget har varit lagligt och har satts upp med hjälp av rådgivare och tjänstemän på Swedbank och BDO. BDO Malta har sedan skött administrationen av bolagen fram till den 17 februari 2014, då det formellt beslutades om likvidation och en likvidator tog över och avvecklade bolagen. Inledningsvis var Håkan Nesser Director (styrelseledamot) för bolagen men från 2009 och fram till beslutet om likvidation hade Poa Strömberg den funktionen och det är han som undertecknat bolagshandlingar därefter då det behövdes. Utdelningar och ersättning från Norton Holding Ltd. efter Nessers hemflytt har betalats till deras bankkonto i Swedbank Luxemburg och sedan i poster, huvudsakligen om 150 000 kr, under åren 2013–2015 överförts till deras konto i Swedbank Sverige.

Makarna Nesser har i förhör båda uppgett i huvudsak att de saknar kompetens vad gäller ekonomi- och skattefrågor och därför anlitat Poa Strömberg som rådgivare i dessa frågor. De har uppgett att de inte medverkat vid bildandet och driften av bolagen utan att Poa Strömberg höll i detta. Håkan Nesser har berättat att han inledningsvis formellt var director för bolagen, men då endast undertecknat de handlingar som BDO Malta upprättat. Båda makarna Nesser har vidare berättat att de haft för avsikt att göra rätt och inte begå något brottsligt med sina bolag på Malta, vilket Poa Strömberg bekräftat. Nessers har också uppgett att de helt litat på Poa Strömberg. Poa Strömberg har berättat att han inte har kompetens vad gäller skattefrågor utan i huvudsak sysslat med upphovsrätt- och avtalsrätt.

Genom förhören med de tilltalade är klarlagt att makarna Nesser våren/sommaren 2012 beslutade sig för att flytta tillbaka till Sverige i början av 2013 och rådfrågat Poa Strömberg om detta. Han har då informerat makarna om att de först behövde starta ett bolag i Sverige för

fortsatta inbetalningar av royaltyersättning samt att likvidera bolagen på Malta; detta för att undvika att ersättningar för royalty som betalades till bolagen före hemflytt skulle beskattas i Sverige. Poa Strömberg, enligt vad han uppgett, har sedan tillsett att ett sådant bolag startades i Sverige, Nesser Holding AB, och han har för makarnas räkning åkt ned till Malta den 28 september 2012 där han träffade två tjänstemän från BDO Malta, John A Pasila och David Delavella som administrerade Nessers bolag. Tjänstemännen uppgav för honom att det räckte med att ett likvidationsförfarande initierades på Malta för att skatt på ersättningarna som influtit före hemflytt skulle ske på Malta. Han litade på detta besked och gav tjänstemännen i instruktion att påbörja likvidationen. Han reflekterade därefter inte över att likvidationen drog ut på tiden. Han tror han gav informationen till makarna Nesser om att allt var klart för hemflytt. Makarna Nesser har bekräftat detta och båda har uppgett att de litade helt på Poa Strömbergs information. Hade det inte varit klart med Maltabolagen hade de inte tagit hem pengarna. De tilltalade har alla berättat att de därefter levde i tron att de medel som sedan utbetalades från bolagen skulle vara ”skattade och klara”. Elke Nesser att berättat att inkomsterna togs hem till Sverige huvudsakligen i poster om 150 000 kr från Swedbank Luxemburg, efter förslag av deras bankkontakt Lotta Boström. Hon såg det som deras sparpengar. Då Lotta Boström slutande sin tjänst på Swedbank Luxemburg överfördes en kvarvarande post om tio miljoner kr till kontot i Swedbank i Sverige. Hon frågade Poa Strömberg om den överföringen och han sade att den var OK. Poa Strömberg har vidare berättat att han hjälpte makarna Nesser att upprätta deras deklARATIONER för inkomståren 2013–2015 efter bästa förmåga och med hänsyn till sin uppfattning att aktuella ersättningar från Malta inte skulle redovisas då de inte skulle skattas för i Sverige. Poa Strömberg har erkänt att han varit vårdslös i sin rådgivning till makarna Nesser. Vad gäller likvidationen på Malta borde han kontrollerat vad som krävdes för att makarna Nesser skulle undgå skattekonsekvenser i Sverige vid hemflytten och sett till att ett formellt likvidationsbeslut rörande Maltabolagen fattats 2012. Han borde också sett till att utdelningarna till Nessers för år 2012 formellt kvittades samma år.

Håkan Nesser har berättat att han 2014 eller 2015 förstod att likvidationen inte var färdig. Han hade då frågat Poa Strömberg om detta och fått beskedet att allt var i sin ordning. När media 2018 rapporterade om Paradisläckan och om hans påstådda skatteflykt genom aktuella bolag vände han sig åter till Poa Strömberg som svarade att journalisterna hade fel. Det var först i samband med Skatteverkets förelägganden 2019 som han började förstå att något var fel. Även Elke Nesser och Poa Strömberg har uppgett att de först 2019 förstod detsamma. Makarna Nesser har uppgett att de blev chockade och ledsna.

Av förhören med de tilltalade och utredningen i målet framgår att makarna Nesser, efter Skatteverkets förfrågan i början av 2019, omgående gett Poa Strömberg fullmakt att ha kontakt med verket. Av Poa Strömbergs uppgifter framgår att han dock blev svårt sjuk kort därefter och behövde göra en hjärtoperation med efterföljande sjukskrivning resten av året, varför han inte kunde skaffa fram de underlag från Malta som Skatteverket efterfrågade.

Utredningen i form av åberopad skriftväxling mellan makarna Nesser och Poa Strömberg samt mellan advokat Lotta Spandel och Poa Strömberg efter Skatteverkets beslut om skatt, visar att makarna Nesser ansåg att Strömberg varit försumlig i sin rådgivning till dem och att Strömberg tog på sig ansvar för att han begått fel. Han anmälde saken till sitt bolags ansvarsförsäkring i If. Enligt vad som framkommit fann försäkringsbolaget att Per-Olof Strömberg begått uppenbart fel i sin rådgivning och därför varit vårdslös och utbetalade ersättning till makarna Nesser med 4 000 000 kr, maxbeloppet för försäkringen. Per-Olof Strömberg betalade också 250 000 kr från sitt bolag för det inträffade till makarna Nesser.

Vad de tilltalade anfört om händelseförloppet har inte motbevisats av åklagarna. Det är heller inte så osannolikt att det kan lämnas utan avseende. Makarna Nesser har understrukit att de hela tiden avsett att göra rätt för sig. Något egentligt motiv att utföra brotten i samband med hemflytten har inte kommit fram och handlandet har varit transparent på så sätt att deras inkomster och ersättningar har förts till svenska konton. Felaktigheten i sig har varit av enkel och uppenbar beskaffenhet och det rätta förfarandet hade varit lätt att informera sig om samt okomplicerat att genomföra. Deras hemflytt har enligt vad som framkommit inte heller varit tidskritisk utan skulle ha kunnat flyttas fram till dess att den kunnat ske utan skattekonsekvenser. Enligt tingsrätten talar vad som framkommit ovan inte för att uppsåt förelegat hos de tilltalade vid aktuella gärningar.

Åklagarens stödbevisning i form av vittnesförhör med anställda eller tidigare anställda på Swedbank och BDO, och uppläsning av polisförhör i ett fall med ett vittne, rörande deras kontakter med makarna Nesser under åren ger inte heller något stöd för bedömningen att påstått brottsligt uppsåt förelegat. Vittnena har genomgående haft vaga minnesbilder och enbart lämnat uppgifter om den formella hanteringen av makarna Nessers ärende. Vittnet Joans Larsson, tjänsteman på Swedbank, har dock uppgett bl.a. att paret Nessers var ”jätteledsna” över det inträffade och att Elke Nesser hade sagt att ”det hade blivit fel”. Han minns också att Nessers alltid var noga med att betala skatt och i alla år haft låg risk vid förvaltningen av värdepapper.

Det kan i sammanhanget konstateras att varken Lotta Boström som hanterat utbetalningarna från Swedbank Luxemburg eller de båda tjänstemännen på BDO Malta som träffade Poa Strömberg i september 2012 har hörts i målet.

Inte heller den skriftliga bevisningen, i huvudsak bolagshandlingar, ger vid handen att uppsåt förelegat. Det kan framhållas att försäkringsbolaget If, innan åtal väcktes, gjort bedömningen att vårdslöshet varit för handen från Poa Strömbergs sida. Enligt tingsrätten torde knappast förekomma att ett försäkringsbolag utger ersättning ur en ansvarsförsäkring vid uppsåtligt agerande från försäkringstagarens sida. Åklagarna har pekat på vissa omständigheter som skulle kunna tala för uppsåt, men inte följt upp resonemangen med någon bevisning.

Omständigheterna, som t.ex. att makarna Nesser valt att flytta över aktuella inkomster från bolagen på Malta via Swedbank Luxemburg, och då huvudsakligen i poster om 150 000 kr till bankkonton i Swedbank i Sverige eller att bakgrunden till förlikningen i samband med utbetalningen från If inte är fullständigt känd, medför därför ingen en annan bedömning i uppsåtsfrågan.

Tingsrättens slutsats

Vid en samlad bedömning finner tingsrätten inte styrkt att makarna Nesser haft ett direkt uppsåt att begå skattebrott, således sådant uppsåt till att deklARATIONERNA innehållit oriktig uppgift och till ett skatteundandragande. Inte heller finns omständigheter som utvisar att risken för att redovisningsplikt förelåg för aktuella inkomster framstått som betydande för Nessers. Det har inte heller framlagts några omständigheter som talar för att makarna Nessers förhållit sig likgiltiga till om inkomsterna skulle redovisas eller inte, dvs. likgiltighetsuppsåt. Vad gäller Poa Strömberg finns heller inget i utredningen som stöder att han agerat med nämnda uppsåt när han medverkade till att oriktiga uppgifter lämnades till Skatteverket i Nessers deklARATIONER. Händelseförloppet har i stället uppenbart haft sin grund i vårdslöshet från Strömbergs sida. De tilltalade kan därför inte dömas för uppsåtligt brott. Åtalet mot dem ska som en följd av detta i sin helhet ogillas.

Med hänsyn till tingsrättens bedömning rörande uppsåt saknas skäl att även pröva om ansvarsfrihet föreligger till följd av allmänna rättsgrundsatser om oegentlig rättsvillfarelse.

Frågan om skattetillägg

Elke och Håkan Nesser har bestritt respektive yrkande. De har gjort gällande att de helt ska befrias från avgiften då den inte står i rimlig proportion till felaktigheterna som begåtts.

Tingsrättens bedömning

Ett samlat sanktionsförfarande i allmän domstol har införts genom lagen (2015:632) om talan om skattetillägg i vissa fall. Enligt 6 § nämnda lag ska åklagaren, när åtal väcks för brott enligt skattebrottslagen, samtidigt framställa ett yrkande om skattetillägg, om förutsättningarna för det är uppfyllda. En fråga om skattetillägg prövas i två steg. Först prövas om det finns förutsättningar för att ta ut skattetillägg enligt 49 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244). En förutsättning för skattetillägg kan vara att någon har lämnat en oriktig uppgift (49 kap. 4 § samma lag). Om förutsättningar föreligger, prövas därefter om det enligt reglerna i 51 kap. Skatteförfarandelagen finns skäl för hel eller delvis befrielse från skattetillägget. Om domstolen beslutar att skattetillägg ska tas ut, ska domstolen i domen (domslutet) ange med vilken procentsats och på vilket underlag skattetillägget ska tas ut samt om befrielse ska ske och i sådana fall med hur mycket (se prop. 2014/15:131 s. 156 ff. och s. 256). Förutsättningarna för att döma ut ett skattetillägg är inte kopplat till något subjektivt rekvisit. En domstol kan komma fram till att en person inte kan fällas för ett skattebrott, men att det ändå finns förutsättningar för att ta ut skattetillägg. Domstolen har då att besluta om skattetillägg under förutsättning att någon befrielsegrund inte föreligger. Att påföljd för brott inte döms ut innebär alltså att frågan om skattetillägg ändå ska prövas.

Då oriktig uppgift lämnats i aktuella inkomstdeklarationer föreligger i sig förutsättningar enligt 49 kap 4 § skatteförfarandelagen att besluta om skattetillägg. Frågan är om angiven befrielsegrund föreligger. Av 51 kap 1 § skatteförfarandelagen framgår att hel eller delvis befrielse från särskild avgift kan beslutas om det är oskäligt att avgiften tas ut med fullt belopp. Vid bedömningen kan särskilt beaktas bl.a. om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten (2 st. 2 p. samma lag). En helhetsbedömning får göras varvid även omständigheter av subjektiv karaktär får betydelse.

Åtalet mot makarna Nesser har ogillats. I målet har inte framkommit något som visar att makarna Nesser haft ett brottsligt uppsåt att undandra skatt. De har saknat all kompetens i skattefrågor och litat helt på sin rådgivare. Inget annat har framkommit än att de velat följa

lagen och göra rätt för sig. Att felaktigheten alls uppstått har i stället berott på att deras rådgivare Poa Strömberg har agerat med vårdslöshet. Felaktigheten har fått följdverkningar genom att Poa Strömberg vid upprättandet av makarna Nessers deklARATIONER utelämnat inkomster från bolagen i fråga. Poa Strömbergs vårdslöshet har medfört att Nessers drabbats av en dramatisk skatteeffekt då de påförts ”onödig skatt” på ungefär åtta miljoner kr. Makarna Nesser har inte överklagat Skatteverkets beslut och betalat in skatten till verket.

Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att yrkandena om skattetillägg, sammanlagt ungefär en miljon kronor, inte kan anses stå i rimlig proportion till felaktigheterna, detta med hänsyn till de bakomliggande omständigheterna, felaktigheterna i sig och de ogillade åtalen. Skattetilläggen får därför anses oskäligen varför makarna Nesser i sin helhet ska befrias från att utge dessa. Åklagarens yrkanden ska således ogillas.

Övriga frågor

Med hänsyn till utgången i målet ska staten svara för försvararkostnaderna, både i deras egenskap av privata försvarare inledningsvis och senare som offentliga sådana. Yrkade belopp är skäligen och bifalls.

Rätten

Rådmannen Jakob Hedenmo samt nämndemännen Johan Cederin , Cristina Mattsson och Kerstin Stendahl

Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Jakob Hedenmo

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Stockholms tingsrätt senast den 7 juni 2023.

Överklagandet ska vara skriftligt. Stockholms tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Stockholms tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Stockholms tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Stockholms tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.